

BABITS MIHÁLY
WILDE OSZKÁR VERSEIBŐL

AZ ATHENAEUM R.-T. KIADÁSA

A mű elektronikus változatára a Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0) Creative Commons licenc feltételei érvényesek. További információk: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.hu>

Elektronikus változat:
Budapest : Magyar Elektronikus Könyvtárért Egyesület, 2013
Készült az Internet Szolgáltatók Tanácsa támogatásával.
Készítette az Országos Széchényi Könyvtár E-könyvtári Szolgáltatások Osztálya
ISBN 978-615-5292-87-3 (online)
MEK-11665

TARTALOM

**Charmides
Impressions
Le Jardin
Arno mentén
Szimfónia sárgában
Impression du matin
Endymion
Szerenád
Madonna mia
Az arany-szobában
Ave imperatrix
Les ballons
La mer
Hélas!
Requiescate
Vizió
Erdőben
San Miniato
Ave Maria Gratia Plena**

Charmides*

I.

Görög fiú volt. Borral és izes
fügével hagyta el Sziciliát.
Gályája orrán álmodott. Vizes
szél nedvezé sötét fodor haját:
de nem törődött széllal és veszéllyel,
rengő székeről nézte csak, mily nedves, bús az éjjel,

mig hajnaltájban izzó fénygerelyt
látott az égen, nyúlós aranyat:
árbócot akkor zajjal leszerelt,
fordítatván a vitorlát hanyatt
északnyugot felé, a szél felé,
s az evezőket ütemes dallal mérsékelé.

S hogy feltűnt a halvány korinthy domb,
horgonyt kis öble fövényébe vet,
friss olaját homlokára font,
arcán lemosta a tengervizet,
majd tagjait olajjal kente ő
s lentunikát s bronztalpu uj sarukat vett elő

s csiga nedvével festett dús ruhát,
melyért néger kalmárral alkudott
megjárva a napos Szirakuzát,
s melyen tiruszi paszománt kuszott:
igy jött kíváncsi kufárok között
a lágy erdőig, melyet a napfény ezüstözött.

S mikor a fáradt nap megszötte lent
piros felhőkből ágyát, csöndesen
de fürge lábbal a szentélybe ment
hol a papok nem vették észre sem
s egy rejtekből nézte hogy régi vig
társai nyájuk zsengejét oltárra mint viszik

s mint szór sistergő sőt a láng fölé
a félénk pásztor s hogy függeszti horgas
botját Annak falára ki tevé
hogy kis karámát nem zavarta farkas
s hogy cseng a lányok tiszta hangja itt
mig mindenik hoz jámborul oltárra valamit,

* A fordító jól érzi, mennyi szűrődött a *Charmidesbe* a saját képzeletvilágából, saját költészetéből. Mégis változtatás nélkül teszi közzé e régi, szinte gyermekkori munkát: mert, úgy gondolja, művészi munka nem tűr változtatást. *Ilyenekké* álmodta gyermekfővel Wilde Oszkár verseit: s bizony gyakran a szövegtől eltért csak azért, mert valami neki *máshogy jobban tetszett*.

friss tejtől habzó faragott kupát,
friss lépet, melyet még a méhe gyászol
s melyből méz dusan árad; uj ruhát
himezve drágán ebbel és vadásszal;
olajos bőrt, vivók számára jót
s a tüskés vadkan agyarát s egy tüskés szőrösomót,

mit Athenának loptak Artemisztül;
egy foltos zerge bőrét (karcsu testét
egy szép tisztáson szurta nyil keresztül).
Herald jelezte azután az estét
a megürült a pillérövezte hely,
megtéve fogadalmukat egyenkint mentek el.

A vén pap kioltá a tüzeket
kivéve egyet, mely örökkön ég
a cellában; jó fül a szüzeket
hogyan dallanak menet, hallhatta még:
víg zaj jelezte távol a falut
s lezárta az őr zord keze a síma érckaput.

Soká feküdt s nem mert lélekzeni
s hallá hogyan cseppen oltárról a bor
s hogy hullanak a rózsaszirmok
amint a szellő néha behatol;
s tán ájulásban eligézve volt,
amíg a nyílt tető fölött fölkel a tele hold

s a márványpadlót fénnel ringatá:
felugrott most az ifju vakmerő,
a cédrusajtót hévvel fölnyitá
s im egy nagy harci szobor tűnt elő
sáfrányruhában! griffje csillogott
nagy sisakán s a hosszú érc lándzsáján villogott

s kőből s acélból lánggolyók a pajzson
görgött a Gorgó ólmos két szeme,
haja kigyókból kigyózott a rajzon,
vértelen ajka mintha intene
bénult szeszéllyel, míg a láb alatt
a pislogó bagoly vakon bámulta a falat.

Ekkor a szuniumi tengeren
halász ha hálót lámpánál kötött,
patkók zaját hallhatta hirtelen,
ércdobogást a messze hab fölött
s az éj kárpitját villám szabta át:
bárkáján félve térdre hullt, úgy rebegett imát.

S a bűnös szerelemnek tolvaji
feledték percre a lopott gyönyört
Diána szavát vélvén hallani,
Sok alvót ekkor lázálom gyötört
s a magas tornyon megriadt az őr
s pajzsa mögé rohant hamar az éji zaj elől.

Mert fegyver csörgött a templom körül
s tizenkét márványisten harcba szállt
s a lég közé szokatlan zaj vegyül
s a nagy Poseidon rázta szigonyát
s a márványló nyerite a frizen
s a harcos lábak vad zaja vad háborut izen.

Halálra készen ott az ifju állt,
boldog hogy látja, bármi lesz az ára,
e szüzi szobrot s nyugodt homlokát
téged, kegyetlen tisztaság csodája;
ah, boldog volt valóban, mert soha
nem látott ilyet földi szem, csak Trója pásztora.

Halálra készen állt; s egyszerre lám
csend lett s megszűnt a paripák zaja
s ő elsimitá fürtét homlokán
és válláról lehullt az uj ruha -
ki az, kit ily vágy nem zavarna meg? -
az istennőhöz lábhegyen közelget és remeg.

Kék ujja páncélt az ivor nyakon
s krókuszruhán csatot habozva nyit
s lehull a peplosz a sok hótagon
kitárva szembe titkos bájait,
miket Athéna sohasem mutat:
a páros combot és csipőt s a hószín halmokat.

Ki szerelem bűnét nem ismeri,
az ne olvassa most az én dalom;
neki az ének zene nélküli,
nem hatja tőle édes borzalom:
de kiknek láng gyulad rá homlokán,
kik megismerték már Erószt, hallgassanak reám.

A fényes képen pár pillanatig
kapzsi szemét mohón legelteté
s a kéj teljével jól nem lakhatik;
majd ajakát az istenajk fölé
tapasztja és a tornyos nyak körül
veti karját s már nem remeg s elfullad és örül.

Sohasem ért ily éjet szerető,
mert folyton mézes szókat suttogott
s ezüst testét őrzetlen nézte ő
és csókkal hintett minden kis tagot
a keze rajtuk kéjjel suhant alá
a forrón verő szívét a hűs kebelre nyomta rá.

És Numidia minden ördögét
Forró agyában érzé nyüzsgeni
s lant hurjaként rezgette idegét
egy vonagló kín, édes, isteni,
és nem emelte föl az ajakát,
mig az intő pacsirta nem röpült fölöttük át,

aki sohasem látott szürke reggelt
sötét szobába kandikálni még
s egy édes test mellől bágyadva nem kelt
boszus szemekkel vonva függönyét,
sohasem érti meg, hogy mily csodás
hosszu a végső csók s milyen nehéz a távozás.

Kristálygyűrűt öltött övül a hold:
e jel jelzi a hajósok szerint
az ég haragját; csillag elhajolt
s hajnal rezegetté a szürke szint
a keletégen, szárnyas pitymalat,
mikor e boldog szerető a hegyről leszaladt.

Riadt lábbal szaladt a szirt alá
s fogózva Pánnak barlangjára lelt.
A kecskelábu horkolt. Hallgatá;
majd füves hantra zergeként szökölt
s fűgén nyargalt az olajberken át,
mely árnyat a jólépitett város szélének ad.

Igy végre egy kicsiny patakhoz ért,
melyet jól ismert, mert gyakran futott
zöld kavicsos partjára hűs vizért
s ott néha ezüst pisztrángot fogott:
most lefeküdt a kardos sás közé
s dobogva és lélektelen a napsugárt lesé.

Igy fekvé a zöld marton, egy kezét
a hűvös érbe lanyhán lóggatá
s a reggel friss szellői legyezték
égő arcát s a göndör fűt alá
befúva simogatták homlokát -
titkos mosollyal nézett ő a hangos habon át.

És nemsokára gyapjuköntösében
ébred a pásztor s nyitja ajtaját,
köd lapul meg az érő rozs közében
s fejét finom fűzérként fonja át,
halmon a sárga házi eb ugat,
juhászok a zörgő fűvön kihajtják nyájukat.

S már a sirály kiszáll a zöld mezőre,
melyet fonalas harmat ellepett,
éhes bárány béget a legelőre
és éber varju leng fészek felett,
mikor néhány vadász meglátta őt
s csodálta, hogy lehet fiu, ki ily sugárra nőtt.

S nem vélik, hogy halandó; s egyik ugymond:
»Az ifjú Hülasz ez, a hűtelen;
feledve Herkulest, emészti uj gond
egy nájádért.« - De társa mondja: »Nem;
Nárcisszus ez, önmaga szeretője
és vörösbársony ajkai nem vágynak soha nőre.«

S közelebb jőve harmadik kiált:
»Az ifju Dionüosz ez, ki tán
elrejtve a tigrisbőrt és dzsidát
pihenni dőlt a vadászat után.
Legbölcsebb lesz elfutni, azt hiszem:
égieket büntetlenül nem nézhet földi szem.«

S így megfordultak, vissza sem tekintvén,
s otthonra rege lett a látomás:
heverő isten az ér sása mentén;
és aznap arra nem mert járni más,
sem vágva nád nem hullt, sem olajág:
egész nap elhagyott maradt e szép kis zöld világ.

Csak a tudatlan pásztorifju járt ott
üres iszákkal, ugrált és szökellt
a másik oldalon és rákiáltott
remélve, hogy új játszótársra lelt,
de a heverő néki nem felelt,
s ő félijedten együgyü útjára tovakelt.

Vagy a majorból kis leányka jött,
ki még a szerelemről nem tudott,
s midőn a fehér kart a sás között
s midőn látta a fekvő ifjut ott,
égő, szüzi szemekkel nézte meg
s kelletlen-busan ment tovább, bágyadva, csüggeteg.

S a város zaját hallá a fiu
és hallott néha harsogó kacajt
onnan, hol ifjak játékra s hiu
versenyre gyültek; s hallott néha dalt
s hallott kolompot, melyet ráz, mohos
forráshoz vezetvén a nyáját, a görbeszarvu kos.

Fürge darázs táncolt a bodza közt;
tücsök nótáját vigan cirpelé;
s a vízbe, mely kacsákat is füröszt,
a vizi patkány bátran szállt belé,
a félénk mókus ágról-ágra kúszott,
s lassan a parti sáron át nagy teknősbéka csúszott.

S a gyenge szellőn a selyem fű rengett,
mintha végig sarló söpörne rajt,
cserés irtáson fajdkakas kerengett,
tarkázva itt-ott az ezüst avart,
melynek üvegfestésü szőnyege
fölött a füstös légyvadász, a fecske, billege.

De néki kisebb gondja is nagyobb,
bár rigófüttytől vigan zeng a nád
s a kenderice dala fölbugyog:
buvó párjához édes szerenád;
ah! kisebb gondja is nagyobb, hiszen
látta Pallász keblét s amit nem láthat földi szem.

De mikor tévedt kecskéit a pásztor
sippal a szirt közt összeterelé,
zörgött a nád a madárvijjogástól,
s vihar sejtelve szállt a fák fölé,
késett nyáj, árnyként, hazakocogott
s a füge levelén öreg esőcsepp kopogott:

elhagyta a gyíkoknak otthonát
s az elboruló erdőből kikelt
s sötét tanyákon, nedves kerten át
egész a kisdud öbölí szökelt,
s mikor matróza mind hajóra gyűlt,
a vásznat fölfeszítetté s a magas farra ült,

s mindjárt a földtől messze járt, s midőn
kilenc nap szállt aranylétráin át
s kilenc gyontató holdnak monda hűn
a csillagtábor éjenként imát
s a lepkéknek susogta titkait,
melyeket nem látott a nap, de az éj létre hitt:

egy nagy bagoly jött sárga kénszemekkel
a ködön át, és a hajóra ült,
mely mintha rakva fegyveres sereggel
lett volna, úgy recsegett és feszült;
a rém huhogva csapkodott; sötét lett
és kardot rántott Óríon s maga zord Mars sötétlett

a hold előtt, nem felleg tornya csak
s az óceán ködéből im kivillant
a vörös toll, a szarvas nagy sisak,
a bronzvért s a hétolnyí lándzsa csillant
és hordva fényes, háborus ruhát
Athéna lépdelt a beteg, vonagló vizen át.

Durva hajós szemében lenge fürte
szálló viharnek látszhatott bizony
s a vizen lába, a fehér, a fürge
fehér tajtéknek rejtett zátonyon,
s látván a gályát csapkodó habot
a kormányos a vásznakat levonni jelt adott.

De ő, a szentségtörő vakmerő
a drága titkok bűnös meglesője,
a bűnös lánggal égő szerető,
midőn feltűnt a vizen égi nője
örömben és kacagva szolt: »Jövők!«
s a hűvös hangos habba a hajóról beszökött.

S egy fényes csillag leesett az égről,
egy táncos elhagyta a tejutat,
s boszut vevén a sértett szüziségről
Athénba gögös fénnel vett utat
a sápadt Pallász zugó szekeren -
pár buborék jelezte, hol merült el a legény.

S a nagy bagolytól megrezzent az árboc,
amint a bosszus urnőt követé,
és a legénység, attól félve, kárt hoz,
nézni sem mert a gúnyos rém felé,
a vén kormányos csodákat regélt
s a kis hajó mint fecske a viharban, utra kélt.

És Charmidesről szólni senki sem mert
vélvén hogy egy isten haragja rajt;
s elérve a szoros gádesi tengert
fogadta a hajót tágöblü part.
A kalmárnép a vám felé üget
s kiállítják a piacon a mázas edényüket.

II.

De egy jó Triton ment a vizen át
s a fiu testét görög földre hozta
s egy nimfa megfésülte szórt haját,
másik arab füvekkel balzsamozta,
sirálybandával altatá a másik
S kisimitá merev kezét s homloka dult vonását.

S közeledvén athéni otthonához
egy tornyos hullám megragadta őt,
egy tornyos hullám, tajtékkal virágos,
mely rajt csodásan össze-vissza nőtt,
üvegkeblére szoritotta jól
s tört part felé, mint vakmerő, fehérsörényü ló.

Ahol Kolónosz a tengerhez ér,
fekszik egy hosszú, nedves, sima rét,
Ismeri jól a fürj és seregély
s elhagyja érte Hümettosz hegyét
a méh és nem ijed fel a faun
ott durva szón, elmúlat a játszó pásztorfiun.

De elhagyván a tüskés labirintust,
amelyen ezer bojtörján kusz át,
a vadász gyakran látja Hiacintust
ott messze vetni fényes diszkuszát
s lehuzza vétkes szemei felett
a kalapot és kürtje sem mer adni vig jelet.

Vagy hajnalban labdát dobálni jőnek
driádok, sásos partra, vig sereg;
egy kecskefülü Pánt megtesznek őrnek,
hogy zord Poseidon ne lephesse meg,
ha egynek öltönye elhagyja vállát,
s a habból ki ne üsse kék karját, bibor szakállát.

A szirtes parton barlang odva, sárga
harangu hajnalkával függönyös.
Sima a part: csak néha arra járva
s félve, hogy elfelejti közönyös
játszópajtása, a zöld, sima nád,
rajthagyja nádon, homokon az ár vizes nyomát.

Virággal tölt, de olyan kis hely ez,
hogy a csapongó lepke arra kelve
délíig ott minden mézet megszerez
és mégsem tellik el mohó szerelme,
s ha nem sajnálná a matrózfiu
tépni, hogy lenne a hajó orrára koszoru:

virágtalan hagyná a kis mezőt,
mely nem valami pompás himü rét,
csak néhány nárcissz, itt-ott közbeszótt
tarkítja a fü zöld komoly színét,
amelyet itten senkisem kaszál,
ezüst csillaggal - s buvik az apró ibolyaszál.

Ide kihozta őt a hab s örült
megtenni ily kedves szolgálatot
s ahol a víztől szüzi föld terült,
az arany partra lenyugtatta ott
s mint egy szerelmes, vissza-visszatért
e sápadt test csókjára, mely nemrég oly lángban élt,

míg a tenger vizével meg nem ölte
az önemésztő kéjes lángokat
s testén a zord halál fagya letörte
ereit, e liliomágakat,
melyek midőn az erdőn átszökeltek,
egyik a másiknak tüzes dobogással felelt.

S mikor hajnalban jött a nimfahad,
az őrszatir a fiúra talált ott
és Poseidonra gondolt s megriadt
és elfutott és futva felkiáltott,
s mint tisztás árnyán fürgé sugarak,
a driádok biztos, sűrű menhelyre szálltanak.

Csak egy tündérke vélte csöndesen,
hogy oly szörnyűség mégsem lenne tán
egy tengeristen nedves csókja sem
s epedve azon édes csáb után,
amellyel cselt tud vetni szerető
a szüziégnek, titkosan lopódzott vissza ő.

S nem vélte bűnnek, ilyen szép fiúra
áldozni kincsét s vágyától mohón
költé édes nevekkal újra s újra
s fűrtét s ajkát csókolta lángolón
és félve, hogy nem ébred, szíve döbbent,
majd félve, hogy nagyon hamar felébred, tovarebbent.

De visszatért s egész nap véle volt
s mint uj játékra, nevetett reá;
kezét fogdosta s édesen dalolt
s szemét ráncolta, mig elgondolá,
hogy e szép ifju nem kívánja őt:
nem tudta hogy már megjelent Persephoné előtt.

S nem tudta, milyen bűnös ez ajak
és szólt: »Fel fog ébredni, ismerem,
fel fog ébredni, hogyha majd a nap
vörös paizsát felfüggeszti lenn
Korintus várán; csak csel ez az álom,
hogy ébredve mohóbbnak és vágyóbbnak találjon.

A víz alatt van egy barlangi ház,
ott, mélyebben, mint horgász horga jár,
fujja kürtjét egy triton-óriás
s a koszorut fejemre fonja már
és gyűjti a tengerből a csigát,
hogy ékesitse nyoszolyánk smaragdszin oszlopát.

Ott fedve majd korállal s habezüsttel,
gyöngytrónon, kék vizárny alatt ülünk,
tarkázva gyémánttal és ametiszttel
kagylók suhannak szerte körülünk
s figyeljük, mint cicáznak a halak
egy vihartól törött hajó árbócai alatt.

Piros szemekkel, arany pikkelyekkel
kerengnek ők, mint karmazsin-pihék
s ha nyíl a víz üvegkapuja reggel,
látjuk, mint szunnyad lenn a vizi nép
s hogy ringat ott delfint a jégmadár,
ahol a zöldbe öltözött Próteusz nyája jár.

És remegő, opálszin anemónák
szőnek a tükrös padlón szőnyeget
s bibor rojtokkal szerteszét befonják;
s a roncsolt gályagerendák megett
fésűs halacskák usznak fel s alá
s mézszinü ámbragyöngy terül kulcsolt lábunk alá.«

De mikor a megvert Hadur, a Nap,
sugárszárnnyával bronzházába szállt
és egymásután fellobogtanak,
mint kis pimpók az éji rétén át
a sárga fények: akkor ah! a lány
félni kezdett, hogy sohasem csügghet majd ajakán,

és felkiáltott: »Ébredj, már a hold
fehérre mos falombot és levélt,
odvából hallom szólni a bagolyt
s csapkodni a nagy barna denevért,
brekeg a béka, zug az éjbogár
s lassan közelg a homokon a szürke hideg ár.

Ha isten vagy is, ne légy oly szemérmes:
lásd, él egy tündér itt a sás között,
ki jól emlékszik, hogy egy hetyke, kényes
istenfi egyszer hozzá leszökött,
pázsitos ágyán kéjjel ölelé
s arany szárnyával zugva szállt vissza a nap felé.

Ne légy oly félénk: látod, a borostyán
még nagy Apolló csókjától remeg
s a fenyő fenn a parti sziklabástyán
sokat mondhatna (lenne csak kinek!)
Boreas szerelméről; s magam is
láttam, hogy rám kacsintgatott már Hermes, a hamis.

Szépnek tart engem az irigy najád is
s jön minden reggel egy derék legény,
hoz almát és levágja a haját is,
fürtével úgy kedveskedik szegény,
hogy legyőzze bennem a szüz dacot:
egy iris-szárnyu madarat csak tegnap is hozott.

Karmazsinlábu volt a kis madár.
A magas szikamórról csente le
hajnalban, mikor éledt a határ
s fészket hét pettyes tojással tele
elvette tőle, mind, amit talált,
mig párja, borókabogyót keresni, messze járt.

A darázs, ki először szüretel,
nem oly hűséges, mint e szép fiú,
ki sok driáddal feledtethet el
sok hiu fogadalmat, sok hiu
esküt, mit Artemisznak félve tett,
mert szép, valóban szép fiú, és ajka csókra lett.

Ezüst homloka, mint a felkelő hold
a két szemöldök bércei felett:
az ifju tiruszi tán éppen ő volt,
kit Cythereia úgy megszeretett;
erősek, barnák ifju tagjai,
arcát az első pelyhselyem kezdi borítani.

S ő gazdag is. Sok gyapjútól nehéz
bégető játszik rétyén pajkosan;
kunyhójában köcsöggel áll a méz,
melyet a légy megkóstol torkosan,
hanem megjárja, mert beléragad;
s sipjából édesen tud ő kicsalni hangokat.

S mégsem szerettem őt, mert csak neked
tartottam én fenn minden vágyamat,
neked tartottam szüzességemet:
tudtam, hogy el fogsz jönni: vártalak,
te legszebb csillag a víz kék egén,
legszebb bimbó a vizi rét bimbótlan szőnyegén.

Tudtam, hogy el fogsz jönni, mert midőn
először kelt a rügy a fák között
és a tavasz nedvétől gyenge töm
ezer fehér virággal öltözött,
apró holdakkal gunyolván az éjt,
sok apró virágholddal, mely a hajnaltól se félt,

midőn a rigófüttyre fölijedt
magtáráról a mókus s a kakuk szólt:
láz járta át uj leveleimet
s törzsem mohos ereit s mint az ujbort
éreztem bennem forrni a tavaszt,
éreztem szüzi törzsömön, hogy szenvedély apaszt.

Este jöttek az őzikék s legelső
ágamra nyomták vékony orrukat;
magas tetőmön készült már a bölcső,
mely ringatja a madárfiakat:
az ökörszem párjával rajtam élt,
csodáltam, hogy vékony galyam elbirhat ennyi kéjt.

Alattam zengett az athéni pásztor
és Amaryllis alattam nyugodt;
köröttem üzte bimbófakadáskor
Daphnis a leányt, ki félénken futott,
mig leheletet érezett haján
forrón és visszanézve nem futott többé a lány.

Hát jer velem buvóhelyemre, jer,
hol a sűrű lomb mennyezetet ad:
szerelmi kékhez illik ez a hely,
hol a legforróbb vágy áldozatát
megszenteli a mirtusz s ringató
árnyék alatt hüs rejteken fekszik egy kicsi tó.

Menyét tanyája, méhnek drága rét,
mert nyíl körötte mézes liliom,
vizen ringatva lapos levelét
s egy aranybárka mindenik szírom,
darázs hajója mindenik kehely:
jer, hagyd e pusztá partot itt, jobb hely lesz az a hely

szeretőknek, mint mi vagyunk, ahol
Cyprus urnője gyakran kóborolt
párjával, kit egy karral átkarol;
nedves öltönyét ott veti a hold
Endymion előtt, mert higgy nekem:
Diána párduclába még nem járt e rejteken.

De hogyha jobb szeretsz, a vizre vissza,
a vándor vizre visszamehetünk,
a tenger legét ajkunk kéjjel issza
s Neptun csarnoka megnyilik nekünk
s naphosszat nézzük majd, az óriás
szörnyek ott lenn hogy játszanak s hogy ugrál Xiphiás.

Ó jer, mert hogyha urnóm itt találna,
szánalom arcán nem fog látszani:
vadászláncsáját leteszi Diána
és somiját felajzzák ujjai
s tollas nyilát keblére vonja majd
és elröpi majd a nyilt - s jaj! hallom már a zajt:

ébredj! már hallom lába gyors zaját,
szerelmi harcunk nyomoréka te,
add innom végre csókok italát,
mely édes, mint az istenek teje:
ó régen vágyó szívem vágya jöjj,
még talán elrejtőzhetünk az istennő elől!«

Alig csukta le ajkait, midőn
megrázkódott a galy, szétvált a lomb,
istenillat érzett a levegőn
s a tenger szürke árja visszafolyt,
csaholt az eb, riadt a szörnyű kürt,
s zugva egy lángszakállu nyíl a légen átrepült.

S hol a lány keble fölött gazdagul nőtt
az új tavasztól tejfehér virág,
e hivatlan vendég, e gyilkos urnő
ép odafurta borzasztó nyilát
és vérvörös barázdát szántva ott
a nyíl, hosszú vörös uton szívébe behatott.

S keserű jajjal kibocsátva lelkét
a driád a fiu testére dőlt:
a sirba vive szüzessége terhét
az élvezetlen élvezet, holt gyönyört
s elégtelen vágyait siratta,
mig ifju vérének veres szívéből mind kiadta.

Ah! borzasztó volt hangját hallani
és borzasztó volt halni látni őt,
mielőtt élvezhette valaki
testének szüz gyümölcsét, mielőtt
megismerhette volna ő a kéjt,
melyet ki nem ért, sosem élt, de halva hal ki ért.

De történt, hogy Cythere asszonya,
ki Adonissal teljes éjen át
egy pásztorlakban kéjeleg vala,
galambhintóján, szép Arkádiát
elhagyva, Paphos felé költözött,
távol halandó szemtől, a csillag és bérce között

s midőn meglátta a boldogtalan
párt s hallá végső gyenge sóhaját
az oreádnak, mely mint nyugtalan
hegedűhang rezgett a légen át,
megállítá ezüst galambjait
s a parton termett és a két hullát találta itt.

Mert mint a kertész, hogyha fölfigyel,
a kis pacsirta hangját figyeli
és sarlójával nagyon is közel
állván, a rózsza ágát átszeli
s a barna földre hull a szép virág
véletlen - vagy pásztorgyerek ha jár a réten át

s két nefelejtset durván eltapod,
rájuk se nézve a gonosz fiu,
melyek kis testvérekként álltak ott
s el nem kerülte őket a hiu
pillangó, míg most kis kelyhükre hág
az öntudatlan könnyü láb s elhull a két virág; -

vagy iskolásgyerek megunva könyvét,
a fü közé magát ha leveti,
liliomszárakat nevetve tör szét
s a szálló órát percre feledi,
nevetve töri szét a liljomot
s ott hagyja eltiporva: - úgy feküdtek ők is ott.

S Venus kiálta: »A nagy Artemis
kegyetlen karja tette ezt talán,
vagy részes ama másik isten is,
ki göggel trónol Athén hegyfalán?
Ó hogy akikben úgy égett a lángja
a kéj vágyának, kéj előtt szálltak az alvilágra!«

Igy lány kezekkel a fiut s a lányt
aranyos hintájába tette ő;
s a lányka melle dus gyöngyház gyanánt
fénylett, milyet sok kékes ér besző
és dobogott, még egyre dobogott,
mintha szél rázza nyugtalan a hervadt liljomot.

És akkor a galambok tejfehér
szárnyával úgy szállt át az ég taván
tenger fölött a ragyogó szekér,
mint bárányfelhő, légi karaván,
az aegeusi viz fölött, amig
távol a Thammusért sirók siráma hallatik.

De ép midőn a dus márványu lépcsőt,
szokott házát elérte a galamb,
rezgett a lány ajkának szirma végsőt
és a nagy ürbe lelke átsuhant
és Vénus, az istennő, tudta már,
hogy újra eggyel kevesebb, ki őt kísérni jár.

S rendelt cédrusból illatos koporsót
és rámetsette történetüket,
hogy abban álmodhassanak utolsót,
hol dus olajfák himzik az eget
Paphos szigetnek alacsony fokán,
hol nappal a faun zenél, éjjel a csalogány.

És meg is lett a koporsó s mire
a méh hajnalban a virágba verte
apró lándzsáját s a hegy éltre
ébredve felszökölt a könnyű zerge
s felijeszté a mókust és gyikot,
a verőfényes hant alatt aludt már testük ott.

S midőn az új nap csókja rátalált,
Vénus már ott térdelt a hant előtt
s aki szerelmessé tette a Halált,
buzgón kérte az alvilági nőt,
hogymost az egyszer birja rá urát,
hogymost hadd mehessen földi vágy a szörnyű réven át.

III.

A mélabus holdatlan Acheronban,
távol az édes naptól és a földtől,
gyümölcstelen, bimbótlán, árva honban,
ahol virágot a tavasz se költ föl
s tehertől nem görnyed az almafa,
hol nem szerelmes a rigó s nem zeng a csiz szava:

egy Léthe-menti ér sötét vizénél
ifju Charmides fekszik bágyatag,
tépett virágok vannak a kezénél
s az asphodellok egyre hullanak,
hullnak a sötét vízbe lepkeszárnyon,
hullnak e fehér csillagok - és a táj mint egy álom.

S midőn keresve önnön homlokát
dus fürte közt, a víz tükrébe néz,
egy fehér árnyat lát a tükrön át
mögé suhanni és egy pici kéz
lopózik az övébe titkosan,
s egy félénk forró ajk tapad ajkára hosszasan.

S szemei akkor föllobogtanak
s a két arc egyre közelebb hajolt
s egyre közelebb ért a két ajak,
mig mindakettő egy lángrózsa volt
és vágyó karral átölelte őt
s hallotta szívét s lihegett s keble dagadva nőtt.

S csókra a lányé volt az ifju teste
s megrontani az ifjué a szüz
és tag a tagot lázasan kereste
s erükben áradt és apadt a tűz -
hallgass most sipom, durva bodzaág:
elég, hogy Erósz kacagott ott is hol nincs virág.

Hallgass, költészet, nagyon is merész,
a szenvedélyről! Hajtsd most össze szárnyad!
Botor Ikárusz! napba már ne nézz!
Dalod keressen búni hűvös árnyat
hol forrást csörget a kasztáli völgy
vagy hol a víz alatt pihen a holt lesboszi hölgy.

Elég, elég, hogy az, akinek élte
csak égő szégyen volt és kinmarás,
a szerelmetlen Hádeszben megérte,
hogy néki is jutott im egy kalász
a lángmezőről, hol a szenvedély
jár s lábát meg nem égeti - elég hogy ez a kéj

egyesítette ajkukat a lánggal,
amelyben összesűrösül a lét,
amely a perc mélyére hat fulánkkal
s önnön teljébe öli gyönyörét,
mielőtt a sápadt Persephoné
szolgálni hívta volna őt az ivor trón elé!

Impressions

I.

Les Silhouettes

Szürke fényrács a tengeren,
holt bús hangjával szün a szél,
sárgán, mint fonnyadt nagy levél
hintáz a hold visszfénye lenn.

Sík fövényen, mint tiszta rajz,
bárka pihen; fedélzetén
kis matróz ugrál könnyedén,
villog a kéz, vidám az arc.

S sirály sikolt a vizeken
s jönnek nyakas nagy aratók,
dombélen barnán ballagók,
mint sziluettek az egen.

II.

La Fuite de la Lune

Külső érzékeinkre köd
borul most, álommal rokon;
mély csönd ül most az árnyakon,
mély csönd ül az árnyak mögött!

Csak néha egy madár sikolt,
valami szomorú madár,
mely pár után hiába jár,
veri fel zajjal a bokort.

S egyszerre a hold elviszi
a fényes égről sarlaját,
felteszi felhőfátyolát,
sárga fátyolát... felveszi...

Le Jardin

A liljom hervadt szirmai
porlódnak arannyá alatt
és az utolsó vadgalamb
a fáról turbékolva hi.

Leng száraz szárán csüggeteg
a napraforgó feketén
s a szerte kertnek közepén
nyargalja lomb a szeleket.

S gyül együvé mint hőtömeg
a tejfehér viráglevél
s a rózsaszirma szemfedél
piros selyemből a fűnek.

Arno mentén

A tájra szemfedő terül;
az óleander a falon
piroslik már a hajnalon
de Flórenc még az éjben ül.

A fű harmattól fényben áll
s vakít fénylő virágu domb,
de nem zeng tücsöktől a lomb
s a görög ének néma már.

Csak lágyan a levél zörög
a szellő bársonyos lehén
s a fülműlet fülelem én
illatos mondalás között.

A napsugár majd elcsitít:
dalolj csak addig, csalogány,
mig megtöri a berek-árny,
a napnak zsenge nyíllait!

Mert bujkál már a hajnali
fény, hadköpenybe nézve szét
s az ijedt szerelem szemét
rémitik hosszú ujjai.

Bujkál Kelet fakó egén,
megöli sápadt éjszakám,
mit néki sziv és csalogány?
bánja, ha meg is hal szegény!

Szimfónia sárgában

A hidon át egy omnibusz
mint sárga lepke mász elő
és itt-ott egy járó-kelő
mint nyugtalan bogárka, kúsz.

A kikötőben, árny között
pár sárga szénás-bárka száll;
és mint selyem-shawl, sárga shawl,
csügg szerte sárga sűrű köd.

Hervadni kezd a sárga lomb
pörögve Temple fáiról.
Lenn a halványzöld Themze foly
s ráncos jáspis-hullámot ont.

Impression du matin

Az éji Themze kékaranyja
szürkés összhangba olvad át;
a bárka okkeroldalát
habok serege megrohanja.

Már csúszva száll a sárga köd
s házakra, hidra árnyfedélt rak;
Szent-Pál egyháza buborék csak
a nagy várostenger fölött.

Aztán egyszerre kél az élet;
az utca hangja robogó;
egy kis madár a csillogó
tetők honán dalolni ébred.

Egy sápadt asszony egymaga,
halvány haján már napvilág jár,
haboz a végső gázvilágnál:
a szive kő és láng az ajaka.

Endymion

Alkonytól fényes a berek,
madártól hangos a mező,
a nyáj az ólban lel helyet
ugrál a fákon az evet;
csak tegnap mondta, hogy szeret:
tudom, tudom, hogy visszajő.
Ó szűzi hold, ó tiszta hold!
mihelyt megláttad, adj jelet
te őt könnyen megismered:
mindig piros topánja volt.
Megismered te biztosan,
mert hangja, mint galamb szava,
nagy kampós pásztorbotja van
és barnafürtös a haja.

A gerlice fészkebe gyűl
pirosló lábu fia mind;
farkas ordít az ól körül;
a liliom kelyhébe ül
a lepke telhetetlenül;
most vált a zöld lomb lilaszínt.
Ó égi hold! ó légi hold!
hágj Helikonra csendesen
s ha látod onnan kedvesem,
(mindig piros topánja volt
nagy botja s barna fürtje van)
mondd meg neki, hogy várom őt,
mondd meg neki, hogy este van
s én várom a major előtt.

Hús harmat száll a réten át,
nem zeng madártól a mező,
késett faun keres tanyát;
éjjelre a fáradt virág
becsukja aranyajtáját
és édes párom mégse jó.
Ó lenge hold! ó csalfa hold!
szép kedvesem mondd merre van?
nagy botja s barna fürtje van
s mindig piros topánja volt...
Mért búsz felhősátradb? mért
vonod magadra fátyolod?
Ah! szép Endymiont, kiért
epedek én, te csókolod.

Szerenád

Lágyan fuj a nyugati szél
az aegeumi vizen át:
a kikötő lépcsőinél
vár tyrusi gályám reád.
Jöjj! a vitorla már dagad,
a városban alszik az ór:
hagyd el liliomágyadat,
ó álmaimnak hölgye jöjj.

De nem fog jönni, ismerem,
nincs láng, amelyet viszonz
ó kimondani sem merem,
milyen kegyetlen és gonosz.
A nőnek játékszer a szív,
nincs nála fájdalomkhoz ír,
nem érti, mint sír az ki hiv,
s hiába sír, hiába sír!

Ó mondd meg nekem, jó hajós,
arany haja ragyog-e ott?
vagy éji harmat, csillogós
lepi csupán a liljomot?
Jöjj jó hajós, mondd meg nekem:
az ott hölgyem fehér keze?
vagy csak a fény a vizeken?
vagy csak a villogó viz-e?

Nem, az nem az éj harmata,
nem a tenger fényes vize:
én édes hölgyem az maga
s arany haja s fehér keze.
Ó jó hajós, Trójába fel!
feszítsd a vásznat, evezőt!
a görög parttól messze el
vigyük a szép királyi nőt!

Immár a hajnal közeleg,
sápad az ég a nap elől:
hajóra matróz, víg sereg!
ó álmaimnak hölgye, jöjj!
Jöjj, Trója messze partja hiv!
Jó hajós, feszítsd vásznadat!
... Ó te, kiért úgy sírt a szív!
Te, kiért egyszer megszakad!

Madonna mia

Liliomlány, nem e földnek való,
fülére húzott barna lány hajakkal,
a csóktól félő összevont ajakkal,
arccal, mely nem volt sohse lángoló;

s mint zápor ködjén át a tiszta tó,
könnyes álmoktól nedvezett szemekkel
keble márványán bíborszín erekkel,
s nyakkal, mely mint galambé, tiszta hó.

S bár ajkamon csak róla van dicsének,
csókolni még a lábát sem merem,
érezve egy nagy titkos borzadályt.

Mint Dante, oldalán Beatricének
a lángos oroslán alatt megállt
s az arany lépcsőt látta hirtelen.

Az arany-szobában

H a r m ó n i a

Ivor kacsói csodás szeszéllyel
suhantak ivor billentyükön át,
mintha a nyárfa csatázva a széllel
rázza fején az ezüst koronát
vagy a vízen a hab ha mutatja fogát
a hajóst fenyegetve veszéllyel.

Aranyos haja az aranyos fal előtt
ragyogott akár az aranyszínű szálak
miket az ősz arany égre kiszótt
vagy a virág, mely a napra sovárogo,
várva, míg oszlik az éjjeli hálóg
s tüzes lesz a lilium és szine rőt.

És ajkamon égtek az ajkai mint a
frigy szekrénye fölött lobogó
lámpás lángja rubintja
vagy a szív vagy a nem dobogó
lótusz szíve vagy vörösbélű jó
pomagránát vérszínű borba borítva.

Ave imperatrix

Otthonod észak otthona
szirtlábad mord habokra hág:
mozgó mezőknek asszonya
mit mond majd rólad a világ?

A föld kezében, Albion,
mint fényes üveggömb lebeg
s mint árnyak árnyas alkonyon
cikáznak rajt a lövegek.

A vörösruhás háboru
fáklyái, habzó vértaraj
s mind, amiket a szomoru
halálos, harcos éj takar.

A sárga, foltos leopárd
az álnok muszkát ismeri
s mig nyílt szájjal szökik tovább
bőrét golyók jege veri.

A Tenger Oroszlánja kel
elhagyja sapphir-otthonát,
ugy tör a nagy viharra, mely
rázza fején a koronát.

S tócsás Pathánnak nádasán
bronztoroku trombitája zeng
s a hó az ind hegyek csucsán
zord fegyveres léptekre reng.

Sok afgán hős ki ott pihen
a hűvös gránátfák alatt
markolja kardját görcsösen
amint a mór hozzászalad,

s elmondja, mit hallott ma is,
mily döbbenő zenét csinál
angol dob és angol paizs
nagy Kandahár kapuinál.

Mert Dél s Kelet találkozik,
hol véres lábbal, kardosan
fel a viláგuralomig
Angolhon lángok közt rohan.

Ó távol indus ég avitt
pillére, Himalája, szólj
győzelmünk szárnyas ebeit
hol láttad utoljára, hol?

Samarkand monológai,
bokhárak vérliljomok,
fehérturbános oxusi
kalmárok, sárgaszín homok,

és innen messze Napkelet
aranyos kertje Iszphán,
hol cédrust szállít s cimmetet
a hosszú poros karaván,

s Cabool félelmes városa
a szirtek tördelt talpán
hol déli hős sem fogy soha
friss vízből a márványbazin:

hol egy kicsiny circassi lány
láttán tolong a szűk bazár;
kit ép egy nagyszakállú kán
dús háremébe küld a cár:

a britt sasokat látta mind
verdesni szárnyukat vadul -
de otthon ülve búsan int
a britt galamb és nem vidul.

A lányka szeme villogóbb
ifjúra vár - de nincs vigasz:
markolva még a lobogót
rút árok mélyén nyugszik az.

És mennyi hold és mennyi nap
várják sokan, hogy múlt a gyász
s apjuk térdére ugranak
a gyermekek... de bús a ház,

s hány házban sápadt asszonyok
csókdossák férjük rendjelét
kardot - ruhán golyónyomot:
bújuk silány játékszerét!

Mert nem nyugodt angol mezőn
nyugosznak ők, testvéreink:
tört pajzsukra kedveskedőn
virágot a részvét se hint:

mert egyik Delhinél pihen
s az afghán földeken sokan
s egyik a Ganges öbliben,
ahol fövenyt szűr a folyó,

s másik hol Volga vize fagy
s másik a tenger homokán,
amely Kelet kapuja, - vagy
Trafalgár szélsőpört fokán.

Álmatlan álmok! Hányt sirok!
Naptalan nap! Zugalmas est!
Ó viharos örvénytorok
prédádat vesd ki partra, vesd!

S te örökös sebtől gyötört,
te végtelen pályáju hon,
hát minden talpalatnyi föld
friss vért kíván határidon?

Töviskoronát válts ma, britt,
bús dalt cserélj, Cromwel hona!
Szél s víz elvitte holtjaid
s nem adja már vissza soha.

Szél és vad víz és messze part
a britt jövődő zálogát,
kiket nem csókol angol ajk
s angol kar többet nem fog át.

Mi haszna már, ha az egész
világot hálózzuk körül,
ha szivünk mélyén nem enyész
a gond, ha szivünk nem örül?

Mi haszna, hogy flottánk suhan
fenyves gyanánt a tengeren,
ha szivünkben kín háza van
és pusztáján csak rom terem?

Hol az erős? hol a merész?
a tengerészek? lovasok?
A lovas és a tengerész
álmain fű és hab susog.

Ó messze fekvő kedvesek!
Búcsuzhat-é a holt ajak?
Rég néma hantta szétesett -
- Ez hát a vég? Ez volna csak?

Csitt! meg ne háborítsa bús
szavunk a szent alvók porát;
árván, tövissel koszorus
homlokkal Britthon megy tovább:

megy minden gáton mindig át,
mig e vértóból isteni
napként az új Respublikát
nem látják kelni őrei.

Les ballons

Fenn a türkiz ég alatt
fényes-kényes ballonok,
szatin holdak, álomok,
selyem lepkék inganak.

Minden szél megpergeti,
mint a táncos a leányt
égve pergő gyöngy gyanánt
vagy ezüst port, kergeti.

Most a fákra száll néhány,
fantasztikus furcsa pózba:
rózsaszirmok, ringatózva
az ökörnyál fonalán.

Vékony ametiszt-golyók:
rubin izzadt ki a fára,
avval mennek találkára
nagy opálok, lángolók.

La mer

A vitorlákra zord köd ül
a télben a vad hold remeg,
mint mérges oroszlánszemek
kuszált fellegcsőrény közül.

Kormányos őrzi kerekét,
nagy árnyá bugyolált alak;
surrannak az acélrudak
dobbantva a gépház legét.

Még látni a vihar nyomát
e nagy és sulyos bolt alatt,
mert finom csipke, sárga hab
verődik a hullámon át.

Hélas!

Minden szeszélytől égni, míg a lelkem
húr, melyet izgat minden lehelet:
feladtam régi bölcseségemet,
s csak ennyi az, amit cserébe nyertem.
Éltem tekercs, mit irással betelten
valaki uj betűkkel hinteget
s keresztbe ír egy durva éneket
mignem a régi kibetűzhetetlen.
Ah, volt idő, hogy fénybe öltözött
magaslatokra hágni volt reményem
s ez élet zürje-zavarja között
oly hangot ütni, mely istenhez érjen:
Már holt remény ez s élet benne nincsen?
s én lelkem örökségét elveszítsem?!

Requiescate

Lépj halkan: itt van ő
a hó alatt.

Szólj halkan: a fű nő:
hadd hallja, hadd!

Oly ifjú volt, sugár,
aranyhaju.

De rozsda lepi már,
por és hamu.

Liliom volt csupán,
mely csendbe nő:
maga se tudta tán,
hogy földi nő.

Koporsó födele
a hű sziven:
csak én nyögök bele,
ő már pihen.

Csitt, nem hall ő ma, csitt,
se dalt, se lantot;
életem fekszik itt,
hantot rá, hantot!

Vizió

Két koronás király és egy külön,
ki homlokán babérsuly nélkül állt
bús szemmel, mint ki vigaszt nem talált
s kit elfárasztta a sok földi könny
bűnért, melyet nem vált meg vérözön;
ajkkal, mely ismert csókot és halált,
hordván fekete és vörös talárt,
és lábánál faragva egy kövön
galambszín liljom nyulván térdeig...
Láttukra szívem lánggal megtelik
s kérdem Beatricét: »Mily hármass ez?«
S felelt: »Előttem ismert mindenik:
amaz Aeschylus, Sophokles emez,
s a harmadik (ó gyász!) Euripides!«

Erdőben

A sötét erdő közepéből
a mezei hajnalon
- ivor test, barna szemekkel -
villan ki gyors faunom.

Ugrik a bokrokon. Árnya
táncot jár s dala vidám.
Ó melyik után szaladjak,
árnyék vagy ének után?

Vadász, fuss, fogd el az árnyat!
Fogd el a dalt, csalogány!
Mert majd holdkórosan, árván
Őrjöngök árny s dal után.

San Miniato

Megmásztam érted a hegyet
mig lábam e templomhoz ért
ahol az angyalpiktor élt,
ki látta tárva az eget,

ki látott a hold sarlaján,
fehér kegyeknek asszonya: -
csak én látnálak, Mária,
nem jönne a halál reám.

Ó szent tövissel koszorus
anyja Krisztusnak, égi hölgy,
fáraszt e rögös földi völgy
s szívem véres, dalom borus.

Hallgass meg, búval lángoló,
Krisztustól koszorus anya,
mielőtt a nagy lánggolyó,
a Nap, bünömre világítana!

Ave Maria Gratia Plena

Igy jött el ő?! Képzetem látni néha
régi istenről pompás látományt,
mint hajdan egy, aranyápor gyanánt
tört eget és hullott le Danaéra -

vagy rémes képet, mint mikor a méla
Semele vágyban vágyakat kívánt
s istent könyörgött látni és a láng
megkapta s barna teste szétaléla:

ilyen álmokkal jöttem én e helyre
s szemem-szívem most tölti borzalommal
e szent szerelmi rejtelemnek árnya:

egy sápadt lányka nyugton térdepelve,
egy angyal, a kezében liliommal,
s fölöttük egy galamb hószinü szárnya.